

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1013

Vragen van het lid **Helder** (PVV) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het bericht Tbs'er ontsnapt tijdens begeleid verlof* (ingezonden 4 januari 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 17 januari 2013)

Vraag 1

Kent u het bericht «Tbs'er ontsnapt tijdens begeleid verlof?»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat begeleiders van terbeschikkinggestelden (tbs'ers) op verlof beter beveiligd moeten worden, aangezien het tbs'ers toch kennelijk steeds weer lukt aan hun begeleider te ontsnappen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u hiertoe nemen? Wat vindt u van een broekstok?

Antwoord 2

Verlof is een wezenlijk onderdeel van het tbs-stelsel dat is gericht op veilige resocialisatie van tbs-gestelden in de samenleving. Het verlof is bedoeld als gecontroleerde toets om te beoordelen welke vaardigheden betrokkene heeft, hoeveel vrijheid betrokkene aan kan en hoeveel verantwoordelijkheid betrokkene kan nemen. De invulling van het verlof wordt daartoe telkens zorgvuldig en gefaseerd opgebouwd, mede aan de hand van de uitkomsten van risicotaxaties. In alle gevallen is sprake van maatwerk. Het verlofbeleidskader is ontwikkeld om de uitoefening van verlof zo veilig mogelijk te laten verlopen en hanteert een vast stramien: eerst de beveiligde fase, dan de dubbel begeleide fase en tot slot de enkel begeleide fase. In de beveiligde fase bestaat het toezicht tijdens de verloven uit zowel een begeleider van het forensisch psychiatrisch centrum (fpc) als een daartoe opgeleide beveiligder. De beveiligde fase neemt tenminste vijf verlofbewegingen in beslag. Het toezicht in de dubbel begeleide fase bestaat uit twee begeleiders vanuit het fpc en in de laatste fase van het begeleid verlof gaat nog één begeleider mee. Na de fase van begeleid verlof kan de tbs-gestelde

¹ De Telegraaf, 4 januari 2013

op termijn in aanmerking komen voor onbegeleid verlof, transmuraal verlof en proefverlof. Ook de opbouw van deze fases van verlof is erop gericht om de risico's voor de samenleving te minimaliseren. Alleen indien een verloffase voorspoedig en volgens plan verloopt, zal kunnen worden overgegaan tot de volgende fase van verlof.

Het Adviescollege Verloftoetsing tbs (AVt) adviseert bij alle verlofaanvragen, over het al dan niet toekennen van het verlof. Bij de beoordeling hiervan staat de veiligheid van de samenleving voorop.

Ik wijs erop dat de overgrote meerderheid van de verlofbewegingen zonder incidenten verloopt, zoals ik ook concludeer in mijn brief aan uw Kamer d.d. 29 oktober 2012 met kenmerk TK 2012–2013, 29 452, nr. 154. De verhouding tussen het totale aantal verlofbewegingen en het aantal gevallen van ongeoorloofde afwezigheid bedraagt minder dan 1 promille. Het gaat daarbij in die gevallen ook nog verreweg het vaakst om afspraken die niet geheel zijn nagekomen en dus niet om ontvluchtingen met direct gevaar voor de maatschappij. Ernstige incidenten doen zich zelden voor, maar zijn nooit volledig uit te sluiten.

Vraag 3

Deelt u de mening dat er altijd een signalement van de ontsnapte tbs'er naar de (lokale) politie moet gaan, voorafgaande aan het verlof, zodat zij direct kunnen handelen indien de betreffende tbs'er de benen neemt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het enkele feit dat een tbs-gestelde met verlof gaat, is geen basis voor het verstrekken van informatie over de tbs-gestelde aan de politie. Gaat het om opsporing van ongeoorloofd afwezige tbs-gestelden dan werken politie en fpc's nauw samen en worden de gegevens die de opsporing kunnen bevorderen uitgewisseld. Ik verwijs in dit kader tevens naar de brief d.d. 4 mei 2012 aan uw Kamer met kenmerk TK 2011–2012, 29 452, nr. 148. Deze manier van werken voldoet in de praktijk: de politie blijkt ook zonder vooraf de beschikking te hebben over een signalement adequaat te kunnen reageren wanneer zich een ongeoorloofde afwezigheid voordoet.

Vraag 4

Deelt u de mening dat elke ontsnapping er een te veel en onacceptabel is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Ongeoorloofde afwezigheid is inderdaad ongewenst. Ofschoon in het merendeel van de gevallen van ongeoorloofde afwezigheid geen sprake is van ernstige feiten, kan uiteraard geen sprake zijn van tolerantie van dergelijk gedrag van tbs-gestelden. Niet voor niets is de maatregel één jaar geen verlof bij ongeoorloofde afwezigheid per 1 januari 2011 ingevoerd (brief aan de Tweede Kamer d.d. 6 november 2010 met kenmerk TK 29 452, nr. 137).

Vraag 5

Deelt u de mening dat de samenleving als proeftuin wordt gebruikt als tbs'ers steeds kunnen ontsnappen tijdens hun verlof? Deelt u de mening dit zo niet langer kan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen?

Antwoord 5

Zoals ik in mijn antwoord op vraag 2 uiteengezet heb, is de verhouding tussen het totale aantal verlofbewegingen en het aantal gevallen van ongeoorloofde afwezigheid minder dan 1 promille. Om tbs-gestelden op een veilige en verantwoorde manier te laten resocialiseren is het noodzakelijk dat de hiertoe toe te kennen vrijheden gefaseerd vorm krijgen in de vorm van verlof, dat stapsgewijs en zorgvuldig verloopt via de verschillende verlofmar-ges. Dit is een cruciaal element in het tbs-stelsel. Tbs-verlof wordt nooit toegekend zonder dat daar een uitvoerige beoordeling op meerdere niveaus aan vooraf is gegaan. Het AVt adviseert mij bij elke aanvraag voor een verlofmachtiging bij tbs met dwangverpleging. Als een tbs-gestelde zich dan toch niet aan de afspraken in het kader van de verlofmachtiging houdt, heeft dat negatieve gevolgen voor de toekenning van verlof in de toekomst.